

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
МАЛА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
“ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА
ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА”

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

М.А.Н.

• Мала академія наук
• України під егідою
• ЮНЕСКО

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ XVII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ “АКАДЕМІЧНА Й УНІВЕРСИТЕТСЬКА НАУКА: РЕЗУЛЬТАТИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ”

12-13 ГРУДНЯ 2024 РОКУ

Література:

1. Бібік Н. М. Компетентнісний підхід: рефлексивний аналіз застосування / Н. М. Бібік // Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: Бібліотека з освітньої політики. – Київ: «К.І.С.», 2004. – С. 47–52.
2. Непорожня Л. В. Формування природничо-наукової компетентності / Л.В. Непорожня // Формування природничо-наукової компетентності старшокласників у процесі навчання фізики. – Київ: ««КОНВІ ПРІНТ», 2018. – С. 60-65.
3. Бех І.Д. Теоретико-прикладний сенс компетентнісного підходу в педагогіці / І.Д. Бех // Педагогіка і психологія (Вісник АПН України). -2009. - № 2 (63). - С. 26-31.
4. Боско, Н., & Бєла, Л. (2024). формування цифрової компетентності здобувачів закладів фахової передвищої освіти. *Фізико-математична освіта*, 39(2), 7–13. <https://doi.org/10.31110/fmo2024.v39i2-01>

УДК 373.2:37.091.12.013.74

**ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ЗА ШКАЛОЮ ECERS-3**

Клевака Л.П., Гресь К.О.

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
fcs.klevaka@nupr.edu.ua

Якість освітнього процесу в закладах дошкільної освіти є ключовим чинником, що впливає на всебічний розвиток дітей, їхню готовність до подальшого навчання та соціалізації. Враховуючи сучасні тенденції до підвищення стандартів дошкільної освіти, виникає потреба у застосуванні об'єктивних та науково обґрунтованих інструментів оцінювання, таких як шкала

ECERS-3 (Early Childhood Environment Rating Scale – Revised Edition). Ця шкала є міжнародно визнаним інструментом, який дозволяє комплексно оцінити якість освітнього середовища, взаємодії та умов у закладах дошкільної освіти. Її використання актуальне для забезпечення відповідності дошкільної освіти сучасним стандартам і вимогам, а також для створення сприятливого середовища для розвитку кожної дитини.

Метою наукової розвідки є обґрунтування значення шкали ECERS-3 як ефективного інструменту моніторингу та вдосконалення освітнього середовища.

ECERS-3 є оновленою версією популярної шкали ECERS, яку створено для оцінювання якості освітнього середовища для дітей віком від 3 до 5 років. Шкала використовується міжнародно і є частиною системи підвищення якості освіти. ECERS-3 враховує такі аспекти: фізичне середовище; навчальні матеріали; організацію часу та діяльності; взаємодію між педагогами і дітьми; соціальний і емоційний розвиток. На відміну від попередньої версії, ECERS-3 більше фокусується на навчальних практиках і розвитку мовлення та грамотності.

Методика ECERS-3 – єдиний інструмент, який вивчає весь спектр чинників у навколишньому середовищі, що впливають на розвиток дітей [1, с. 8]. Шкала містить 6 підшкал, 35 параметрів, 468 індикаторів [2].

Шкала ECERS-3 складається із 6 основних підшкал, кожна з яких розподілена на кілька параметрів. Простір і вмеблювання: внутрішній простір, вмеблювання для догляду, гри і навчання, облаштування групового простору для гри і навчання, місця для усамітнення, візуальне оформлення простору, пов'язане з дітьми, простір та обладнання для розвитку великої моторики. Повсякденні практики особистого догляду: споживання їжі, туалетно-гігієнічні процедури, здоров'язбережувальні практики та безпека. Мовлення та грамотність: допомога дітям у розширенні словника, заохочення дітей до мовлення, використання персоналом книжок у роботі з дітьми та заохочення дітей до користування ними, знайомство з друкованим текстом. Види навчально-пізнавальної діяльності: дрібна моторика, мистецтво, музика та рух, кубики, рольова гра, природа/наука,

математичні матеріали та види діяльності, математика у повсякденному житті, розуміння зображених чисел, сприяння прийняттю різноманітності та правильне використання технологій. Взаємодія: нагляд за діяльністю, пов'язаною з великою моторикою, індивідуалізоване навчання й учіння, взаємодія персоналу з дітьми та між однолітками, дисципліна. Структурування програми: зміна діяльності (переходи) та час очікування, вільна гра, загальногрупові діяльності: гра та навчання [1, с. 12].

Використання шкали ECERS-3 дозволяє всебічно оцінити освітнє середовище закладу дошкільної освіти, що допомагає: виявити сильні сторони та недоліки в організації освітнього процесу; оптимізувати використання ресурсів для створення комфортних умов; підвищити професійний рівень педагогів завдяки рекомендаціям для покращення освітньої діяльності; сприяти кращій підготовці дітей до шкільного навчання.

Дослідження якості освітнього процесу в закладах дошкільної освіти за методикою ECERS-3 в Україні організовує Український інститут розвитку освіти у партнерстві з Командою підтримки реформ МОН, Всеукраїнським фондом “Крок за кроком” та за підтримки ЮНІСЕФ в Україні [2].

Оцінювання якості освітнього процесу в закладах дошкільної освіти проводять сертифіковані експерти ECERS. Експерти з оцінювання спостерігають за групою та взаємодією дітей від 3 до 5 років протягом 3 годин під час звичайного дня в дитячому садку. Вони оцінюють середовище – все, з чим та з ким взаємодіє дитина: організацію кімнат, розташування меблювання та іграшок, взаємодію між дітьми, дітей з вихователями, вихователів з батьками, а також тривалість та ротацію занять, організацію різних видів діяльності.

Результати дослідження – підстава для формування освітньої політики, спрямованої на підвищення якості дошкільної освіти, зокрема: оновлення змісту дошкільної освіти; оновлення методичних рекомендацій щодо організації освітнього процесу; підвищення кваліфікації педагогічних працівників; приєднання до світової професійної спільноти у сфері дошкільної освіти [2].

Отже, шкала ECERS-3 є потужним інструментом для підвищення якості освіти у закладах дошкільної освіти. Її використання сприяє створенню оптимальних умов для розвитку дітей, забезпечує їхню підготовку до школи та покращує педагогічну діяльність. Для впровадження ECERS-3 у практику необхідно здійснювати методичну підтримку педагогів, популяризувати її ефективність і забезпечувати моніторинг результатів.

Література:

1. *Звіт за результатами основного етапу польового дослідження оцінки якості освітнього процесу в закладах дошкільної освіти за методикою ECERS-3 / кол. авт.: О. Косенчук (осн. автор), Т. Піроженко (осн. автор), Н. Бахмат, О. Венгловська, Н. Гавриш, Х. Ковчак, Ю. Косенчук, Л. Куземко, С. Нерянова, А. Регент, Н. Тарнавська [за ред. О. Косенчук, Т. Піроженко] / Український інститут розвитку освіти. Київ : УІРО, 2022. 24 с.*

2. *ECERS-3: Шкала оцінювання якості освітнього процесу в закладах дошкільної освіти. Міністерство освіти та науки України. URL: surl.li/jzufuo*

УДК 332.146

ТРАНСФОРМАЦІЯ БУДІВЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ПРИНЦИПІВ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Коба О.В.

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
ev_pntu@ukr.net

Актуальність. Розвиток будівельної галузі впливає на ефективність функціонування системи господарювання, стан навколишнього середовища, зайнятість та безпечність життєдіяльності населення, енергетичну незалежність держави. Створення необхідних для цього умов є одним з стратегічних завдань країн Європи та світу. В Україні його виконання значно ускладнюється умовами невизначеності через ведення бойових дій та регулярні обстріли й руйнування, що